

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w 18 stycznia 2021 r.
sprawy **B. B.**,
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 22 listopada 2019 r., sygn. akt VII Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. III K (...) B. B. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 19 marca 2015 r. w S., działając wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą, doprowadzając do stanu bezbronności E. H., pracownicę punktu bankowego przy ul. (...), poprzez przewagę liczebną i fizyczną napastników, kierowanie do niej słów zniechęcających do wszelkiego oporu i poprzez okazanie przedmiotu przypominającego broń palną, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 11 728,10 zł na szkodę P. S.A.,

przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w okresie od 21 marca 2015 r. do dnia 4 listopada 2015 r. w S. korzystając z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności orzeczonej postanowieniem Sadu Okręgowego w K. z dnia 10 grudnia 2014 r. sygn. VIII Kow (...), bez usprawiedliwionej przyczyny nie powrócił do Aresztu Śledczego w S. celem odbycia pozostałej kary pozbawienia wolności, przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 242 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 242 § 3 k.k. wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

na mocy art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary wymierzone w pkt I i II i w ich miejsce orzeczono karę łączną w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności;

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

1. art. 366 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. oraz art 211 k.p.k., które miało istotny wpływ na wynik sprawy polegające na oddaleniu wniosku dowodowego o przeprowadzenie eksperymentu procesowego na podstawie którego odtworzono by przebieg zdarzenia;
2. art. 366 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. oraz art 172 k.p.k., które miało istotny wpływ na wynik sprawy polegające na oddaleniu wniosku dowodowego o przeprowadzenie konfrontacji pomiędzy świadkiem E. H. a oskarżonym w celu wyjaśnienia sprzeczności;
3. obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 366 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. oraz art. 201 k.p.k., które miało istotny wpływ na wynik sprawy polegające na oddaleniu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej wynikającej z opinii Biura Ekspertyz Sądowych z L. z dnia 17 sierpnia 2016 r. w którym to wskazano na możliwość przeprowadzenia badań antropologicznych;
4. obrazę przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 7 k.p.k., które miało wpływ na treść orzeczenia, a polegające na tym, iż Sąd orzekający, wydając zaskarżony wyrok, ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dowolnie, z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i

doświadczenia życiowego, a w szczególności m.in. na tym, że główny świadek E. H. bez problemu rozpoznała oskarżonego pomimo ogromnego zdenerwowania oraz zamaskowania sprawców;

5. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k., polegającą na dokonaniu oceny całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności wyjaśnień oskarżonego z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez niezasadne przyjęcie, iż oskarżony o godz. 15.56 dokonał rozboju, po czym ok. godz. 16.00 skontaktował się ze świadkiem M. P. w celu przewiezienia zagęszczarki, którą wcześniej ukradł;

6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że świadek E. H. rozpoznała w jednym ze sprawców czynu B. B., podczas gdy sprawca był zamaskowany, a ona nie знаła dobrze oskarżonego;

7. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony dokonał kradzieży zagęszczarki z dzielnicy (...) w innym dniu niż dokonano czynu zabronionego;

8. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że pies doprowadził do bloku, gdzie pomieszkiwał oskarżony, podczas gdy on przebywał tam sporadycznie, a matka B. B. zamieszkuje w domu, a nie jak wskazano w bloku;

9. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że świadek A. S. widziała oskarżonego wybiegającego z bronią, kiedy to w późniejszych zeznaniach potwierdziła, że były to żarty, a na ostatniej rozprawie zeznała, że nic takiego nie widziała;

nadto obrońca zarzucił niewspółmierność kary poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy dopuszczalne byłoby orzeczenie kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze.

W konsekwencji apelujący wniósł o:

1. odtworzenie nagrania z monitoringu z dnia 19.03.2015r. na okoliczność wskazaną w uzasadnieniu,

2. na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 dotyczącym art. 280 § 1 k.k. i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie ze względu na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego o uchylenie wyroku i przekazania do ponownego rozpoznania,
3. na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 2 dotyczącym art. 242 § 3 k.k. w części dotyczącej kary i orzeczenie wobec oskarżonego kary rodzajowo łagodniejszej,
4. zmianę wyroku w pkt 4 dotyczącym przyznania kosztów i zasądzenie na rzecz obrońcy trzykrotności stawki minimalnej kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 listopada 2019 r., sygn. VII Ka (...), zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając:

I. naruszenie art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu zarzutów apelacji dotyczących zarówno uchybień przepisom prawa procesowego jak i w zakresie ustaleń faktycznych w postaci:

1. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k. oraz art. 211 k.p.k. poprzez bezzasadną odmowę przeprowadzenia eksperymentu procesowego oraz dopuszczenia uzupełniającej opinii biegłych z zakresu antropologii Biura Ekspertyz Sądowych w L. w sytuacji, gdy za pomocą tych środków dowodowych możliwe byłoby wykluczenie udziału skazanego w zdarzeniu z 19 marca 2015 r.;
2. art. 7 k.p.k., a także nierozważeniu zarzutów dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych poczynionych przez sąd I instancji polegających na uznaniu, że świadek E. H. rozpoznała oskarżonego, podczas gdy składane przez nią zeznania były niespójne oraz nie poddane przez Sąd prawidłowej analizie;

II. naruszenie art. 193 § 1 k.p.k. poprzez zastąpienie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych opinii biegłych dowodem z zeznań świadka A. W. w sytuacji, gdy analiza zabezpieczonego w sprawie zapisu monitoringu wymagała wiadomości specjalnych i przeprowadzenia eksperymentu procesowego zgodnie z wytycznymi biegłych.

W konsekwencji obrońca wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 listopada 2019 r. VII Ka (...) i przekazanie sprawy Sądowi Odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na aprobatę zasługiwało wyrażone w pisemnej odpowiedzi stanowisko prokuratora co do oczywistej bezzasadności kasacji. Istotę wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia stanowiło twierdzenie, że kontrola instancyjna wyroku skazującego nie spełniała ustawowych wymagań (art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k.), gdyż Sąd odwoławczy zdaniem skarżącego „nie rozważył” lub rozważył „w sposób wysoce lakoniczny” zarzuty odnoszące się do zaniechania przeprowadzenia eksperymentu procesowego i dopuszczenia uzupełniającej opinii z zakresu antropologii oraz naruszenia art. 7 k.p.k., poprzez błędną ocenę niespójnych i nie poddanych prawidłowej analizie zeznań świadka E. H. Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku przekonuje natomiast o nietrafności tych zarzutów, gdyż powyższe kwestie nie pozostały poza zakresem kontroli instancyjnej, jednakże ocenione zostały w sposób, którego autor kasacji nie akceptuje. Podstawę kasacji może natomiast stanowić wyłącznie wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej bądź innego - zbliżonego rangą - naruszenia prawa (vide art. 523 § 1 k.p.k.). Kasacja nie może być zatem oparta na dezaprobachie wyniku kontroli odwoławczej.

Przypomnieć należy, że celowość, a nade wszystko realna możliwość badania wizerunku sprawcy przez podmiot posiadający wiadomości specjalne została szczegółowo rozważona już przez Sąd *meriti*. Dowód z opinii biegłych (bez względu na rodzaj metodologii badań) nie został w tej materii przeprowadzony, z uwagi na obiektywne przeszkody wiążące się z jakością nagrania z monitoringu, którym dysponował Sąd, a podstawę takich ustaleń stanowiły wnioski przedstawione przez niezależnych ekspertów. Co prawda biegli z Biura Ekspertyz Sądowych w L. wskazali na pewne możliwości badawcze, które jednak – co dostrzega także autor kasacji – nie mogły implikować kategoryczności wyników ewentualnej opinii. Dysponując tymi danymi Sąd I instancji obrał racjonalny

kierunek postępowania dowodowego, a swoje stanowisko logicznie i wyczerpująco umotywował (uzasadnienie s. 8). Sąd II instancji, w pełni je aprobuując, nie był więc obligowany do powielania tej argumentacji. Nie oznacza to jednak, że zarzutowi odnoszącemu się do tej kwestii nie przydał należytej uwagi, czy - jak twierdzi skarżący – pominął go (vide s. 6 uzasadnienia). Konstruowanie w tych realiach zarzutu uchybienia regułom prawidłowej kontroli apelacyjnej razi pozornością, mającą służyć kontestowaniu sądowych decyzji w ramach postępowania dowodowego, które były już przedmiotem środka odwoławczego i obecnie - z uwagi na brak uchybień określonych w art. 523 § 1 k.p.k. – pozostaje poza zakresem kognicji kasacyjnej. Rzeczywistych intencji autora kasacji dowodzi argumentacja forsująca pogląd o konieczności uzupełnienia postępowania dowodowego w kierunku, który nie może prowadzić do uzyskania dowodu kategorycznego w swej wymowie. Biorąc pod uwagę całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, byłoby to czynnością nieracjonalną i zmierzającą jedynie do zbędnego przedłużania postępowania.

Analogicznie sytuacja przedstawia się w przypadku drugiego zarzutu, którym autor kasacji dążył do ponownej weryfikacji oceny dowodu z zeznań pokrzywdzonej, nie wykazując, by w tej materii doszło do naruszenia reguł rzetelnej kontroli kasacyjnej. Sąd odwoławczy należycie się do tej kwestii odniósł. Z uwagi na jakość i obszerność rozważań zawartych w pisemnych motywach orzeczenia Sądu I instancji uczynił to w takim zakresie, w jakim zobowiązywała go treść art. 457 § 3 k.p.k., a więc wskazując powody, dla których zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. nie podzielił. Ocena zeznań pokrzywdzonej, w tym również istotnego dla rozstrzygnięcia rozpoznania skazanego, dokonana została w sposób wszechstronny i wnikliwy, natomiast nieścisłości zostały dostrzeżone i ocenione w sposób nie naruszający wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co dostrzegł i wyłożył Sąd II instancji w uzasadnieniu orzeczenia. Kwestionując obecnie tę ocenę i wskazując na jej wewnętrzną niespójność, autor kasacji zapomina o kluczowej okoliczności, a mianowicie o tym, że zarówno w przypadku pokrzywdzonej, jak również świadka A. W. rozpoznanie dotyczyło osoby im znanej, co stawiało zdolności tych osób do prawidłowego wskazania sprawcy rozboju na zupełnie innym poziomie i stanowiło przewagę nad naukowymi metodami badawczymi,

którymi mogli dysponować biegli. Z powyższego wynika również oczywista bezzasadność zarzutu naruszenia art. 193 § 1 k.p.k. w sytuacji, w której poczynienie ustaleń w zakresie rozpoznania skazanego jako sprawcy zdarzenia z dnia 19 marca 2015 r. po pierwsze nie wymagało w sposób bezwzględny wiadomości specjalnych, a po drugie wykluczona została możliwość uzyskania w tej materii kompleksowej i kategorycznej opinii.

Reasumując, z uwagi na niespełnienie rygorów określonych w art. 519 i 523 § 1 k.p.k. kasacja została uznana za oczywiście bezzasadną, wobec czego podlegała oddaleniu na posiedzeniu bez udziału stron. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.